

Handläggare
Lena Embertsén
Telefon: 08-508 288 64**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2013-09-24 p. 17

Rapport - Kemikalier i ytterkläder, tillsyn av detaljhandeln

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens rapport
2. Skicka rapporten för kännedom till besökta återförsäljare

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Kemikalier i varor är ett viktigt område för kemikalietillsynen. Miljöförvaltningarna i Göteborg, Stockholm och Malmö har sedan 2010 tillsammans genomfört ett flertal tillsynsprojekt i butiker som tillhandahåller varor. I storstadssamarbetet har vi under 2012 genomfört tre projekt där fokus varit butiker som säljer av varor riktade till barn och ungdomar. I de två tidigare projekten har leksaksbutiker och butiker som säljer smycken och accessoarer besökts. Rapporten ”Kemikalier i ytterkläder, tillsyn av detaljhandeln”, som skrivits av miljöförvaltningen i Malmö, är det tredje och sista projektet som redovisas och som avslutar 2012 års varutillsyn (bilaga1).

Ytterkläder kan innehålla flera ämnen med farliga egenskaper. Exempel på ämnen som kan finnas i textilier är ftalater (mjukgörare) i regnkläder eller i kläder med plasttryck, fluorerade ämnen med smuts- och vattenavvisande funktion eller tungmetaller i metalldelar såsom dragkedjor och knappar.

Reach, förordning (EG) nr 1907/2006, reglerar bland annat vad som får finnas i varor. I POP s-förordningen (EG) nr 850/2004 (förordningen om långlivade organiska föreningar) begränsas ett

antal ämnen som anses vara mycket farliga för människors hälsa och miljön. Här återfinns exempelvis bland annat perfluoroktansulfonat (PFOS) som kan förekomma i textilier med smuts- och vattenavvisande funktion.

Resultat

Totalt besöktes 19 butiker, 13 av dessa ligger i Stockholm.

Generellt kan man säga att många av de företag som säljer barnytterkläder jobbar aktivt för att följa gällande lagstiftning. En övervägande del (84 %) har kunskap om hur de i butiken ska agera vid förfrågan från kund. Över 40 % av de besökta butikerna har också kunskap om gällande lagstiftning. Butiker har dock svårt att tolka och förmedla det underlag som de får sina leverantörer. Av de 15 butikerna som kom in med någon form av dokumentation kunde hälften redogöra för hur de själva kunde utläsa att om varan innehöll kemikalier som är begränsade eller förbjudna enligt Reach eller enligt POP s-förordningen. Det är viktigt att leverantörerna inte bara skickar dokumentation utan också hjälper till att tolka denna.

Bland de besökta butikerna hade de flesta bra kunskap hos de stora kedjorna finns ofta kompetensen huvudsakligen på huvudkontoret. Endast några få bedöms ha lite kunskap och också svårt att få fram information om varornas innehåll av kemikalier. En sammanställning av resultatet bifogas (bilaga 2).

I detta projekt var det endast Stockholm som lät göra analyser. En vara köptes in i varje butik och analyserades, beroende på material, med avseende på ftalater, fluorerade ämnen och metaller. Malmö miljöförvaltning har ett XRF- instrument (X-ray fluorescence) som användes för att göra en screeninganalys av metalledarna.

Inga farliga kemikalier, över gällande begränsningar, hittades i ytterplaggen. Visserligen var antalet varor som analyserades begränsat men det var ändå ett mycket positivt resultat. Förvaltningens sammantagna bedömning är att klädbranschen gör ett bra jobb och att den framtida varutillsynen i första hand kan inriktas på andra produkter riktade till/avsedda för barn.

Samarbetet mellan storstäderna innebär att resurser kan samordnas och kunskaper tas tillvara, dels genom informationsutbyte, dels genom de diskussioner som förs kring bedömningar. Förvaltningarna stöttar också varandra i den utmaning som

dialogen med butikerna innebär. Resultaten av projekten sammanfattas i rapporter och distribueras genom den kommun som är rapportansvarig till KemI och aktuella branschorganisationer. Underlagen från projekten samlas i en gemensam databas.

Slut.

Bilagor

Bilaga 1. Rapport ”Kemikalier i ytterkläder, tillsyn av detaljhandeln

Bilaga 2. Resultattabell